

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą

Data posiedzenia: 16 lutego 2010 r.

Nr posiedzenia: 56

Posiedzeniu przewodniczyli: senator Andrzej Person – przewodniczący komisji
senator Łukasz Abgarowicz – wiceprzewodniczący komisji

- Porządek posiedzenia:
1. Informacja Ministerstwa Spraw Zagranicznych na temat sytuacji mniejszości polskiej na Białorusi.
  2. Rozpatrzenie wniosków o zlecenie zadań w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą.
  3. Sprawy różne.

W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie komisji: Łukasz Abgarowicz, Józef Bergier, Krystyna Bochenek, Barbara Borys-Damięcka, Władysław Dajczak, Janina Fetlińska, Stanisław Gogacz, Piotr Gruszczyński, Marek Konopka, Bronisław Korfanty, Roman Ludwiczuk, Maria Pańczyk-Pozdziej, Zbigniew Pawłowicz, Andrzej Person, Czesław Ryszka, Sławomir Sadowski, Tadeusz Skorupa, Stanisław Zając,

- goście:
  - Ministerstwo Spraw Zagranicznych:
    - dyrektor Departamentu Współpracy z Polonią Maciej Szymański,
    - dyrektor Departamentu Wschodniego Jarosław Bratkiewicz,
    - pierwszy radca Gerard Pokruszyński,
  - Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”:
    - członek zarządu Jarosław Chołodecki,
    - członek zarządu Michał Dworzak,
    - kierownik działu programowego Iwona Borowska-Popławska,
  - Fundacja Pomoc Polakom na Wschodzie:
    - prezes Jan Marek Nowakowski,
    - wiceprezes Wiesław Turzański,
  - Stowarzyszenie Szkoła Liderów:
    - dyrektor generalny Przemysław Radwan – Röhrenschef,
    - koordynator projektu Magdalena Mazur,
    - koordynator projektu Magdalena Kołodziejczyk,
  - Kwatera Główna Związku Harcerstwa Polskiego:
    - komisarz zagraniczny ZHP Rafał Bednarczyk,
    - szef zespołu ds. współpracy z harcerstwem polskim za granicą Halina Jankowska,
  - przedstawiciele mediów:

- Aldona Kołodziejska, Polskie Radio, Informacyjna Agencja Radiowa,
- Marta Rawicz, Polska Agencja Prasowa,
- przedstawiciele Kancelarii Senatu:
  - dyrektor Biura Polonijnego Artur Kozłowski,
  - wicedyrektor Biura Polonijnego Romuald Łanczkowski.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 Dyrektor Departamentu Wschodniego MSZ Jarosław Bratkiewicz oraz dyrektor Departamentu Współpracy z Polonią Maciej Szymański omówili bieżące wydarzenia dotyczące Związku Polaków na Białorusi Andżeliki Borys oraz przedstawili założenia polityki rządu polskiego w tej sprawie. Dyrektor Jarosław Bratkiewicz zwrócił uwagę, że w kontekście odbytej kilka dni wcześniej wizyty w Polsce ministra spraw zagranicznych Białorusi oraz biorąc pod uwagę dążenie Białorusi do zaistnienia na forum europejskim, w którym Polska ją wspiera, zachowanie władz białoruskich zaskakuje, zwłaszcza Obecnie rząd polski monitoruje sytuację na Białorusi i podejmuje starania, by sprawa zyskała wymiar europejski. W dyskusji wzięli udział senatorowie: Stanisław Gogacz, Bronisław Korfanty, Łukasz Abgarowicz, Janina Fetlińska.

Senatorowie Stanisław Gogacz i Bronisław Korfanty wezwali rząd do podjęcia bardziej konkretnych i stanowczych działań w celu rozwiązania nasilających się problemów Polaków na Białorusi.

Senator Łukasz Abgarowicz podkreślił, że rząd ma obowiązek zagwarantowania podstawowych praw Polakom, szczególnie na terenach dawniej należących do Polski. Biorąc pod uwagę fakt, że prawa mniejszości nie są przestrzegane nie tylko na Białorusi, ale również na Litwie, problem wymaga inicjatywy również na forum europejskim.

Ad. 2 Dyrektor Biura Polonijnego Artur Kozłowski przedstawił opinię Kancelarii Senatu dotyczącą wniosków kierowanych do Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą oraz Prezydium Senatu w ramach kierunku *czwartego* wspieranie kształtowania postaw obywatelskich w środowiskach polonijnych i polskich, w trzech podkierunkach:

- 1) popularyzowanie wiedzy o społeczeństwie obywatelskim,
- 2) obchody rocznic i świąt narodowych
- oraz 3) wspieranie rozwoju i aktywizacja organizacji młodzieżowych i harcerskich.

Artur Kozłowski zaprezentował także opinię Kancelarii Senatu dotyczącą wniosków o zlecenie zadań o charakterze programowym i przyznanie dotacji na ich wykonanie o bliskim terminie realizacji w ramach kierunków: *drugiego* - wspieranie oświaty oraz kierunku *trzeciego* - promowanie kultury polskiej i ochrona polskiego dziedzictwa narodowego poza granicami kraju.

Następnie głos zabrali przedstawiciele zaproszonych organizacji pozarządowych: Stowarzyszenia „Wspólnota Polska, Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie, Stowarzyszenia Szkoła Liderów oraz Kwatery Głównej Związku Harcerstwa Polskiego, którzy zaprezentowali swoje wnioski.

W dyskusji wzięli udział senatorowie: Roman Ludwiczuk, Barbara Borys-Damięcka, Józef Bergier, Łukasz Abgarowicz, Janina Fetlińska, Maria Pańczyk-Pozdziej.

Senator Maria Pańczyk-Pozdziej poprosiła dyrektora Artura Kozłowskiego o bardziej szczegółowe zaprezentowanie zadania Stowarzyszenia Szkoła Liderów „Szkoła Liderów Polonijnych” oraz przedstawienie rezultatów poprzedniej edycji. Senator zaproponowała bardziej restrykcyjną selekcję uczestników Szkoły Liderów Polonijnych, jeśli chodzi o znajomość języka polskiego.

Artur Kozłowski poinformował, że otrzymane z konsulatów opinie dotyczące efektów zeszłorocznej edycji „Szkoły” są pozytywne. Potwierdził to pierwszy radca w MSZ Gerard Pokruszyński.

Senatorowie złożyli następujące wnioski:

1. senator Roman Ludwiczuk, wniosek o przyznanie ZHP Chorągwi Dolnośląskiej we Wrocławiu dofinansowania na realizację zadania „Wszyscy Polacy to jedna rodzina” w wysokości 43 200 zł.

W głosowaniu komisją przyjęła wniosek jednogłośnie.

2. senator Janina Fetlińska, wniosek o przyznanie Duszpasterstwu Akademickiemu Studentów z Kresów Wschodnich w Warszawie dotacji w wysokości 50 000 zł na dofinansowanie pracy polonijnej ze studentami z Kresów Wschodnich.
Wniosek nie uzyskał poparcia komisji.
3. senator Janina Fetlińska, wniosek o przyznanie Klubowi Inteligencji Katolickiej przy ZPB w Brześciu na Białorusi dofinansowania w wysokości 4 000 zł na aktywizację działalności młodych liderów KIKu.
Komisja przyjęła wniosek.
4. senator Janina Fetlińska, wniosek o przyznanie Rzymskokatolickiej Parafii pw. Św. Michała Archanioła w Iwieńcu na Białorusi dofinansowania w wysokości 10 000 zł na zakup namiotów harcerskich.
Komisja przyjęła wniosek jednogłośnie.
5. senator Roman Ludwiczuk, łączny wniosek o przyznanie ZHP Chorągwi Stołecznej w Warszawie dofinansowania w wysokości 32 140 zł na kurs harcerski dla drużynowych i przybocznych Republikańskiego Społecznego Zjednoczenia „Harcerstwo” na Białorusi oraz jednocześnie o nieprzyznanie dofinansowania Stowarzyszeniu „Wspólnota Polska” na realizację przez RSHS na Białorusi szkolenia liderów harcerskich z Białorusi.
Komisja przyjęła wniosek.

W głosowaniu komisja jednogłośnie poparła opinię Kancelarii Senatu dotyczącą omawianych wniosków o finansowanie zadań o charakterze programowym w ramach kierunku 4 oraz dodatkowych wniosków w ramach kierunku *drugiego* i *trzeciego*, z wyłączeniem wyżej wymienionych, odrębnie zaopiniowanych zadań.

Ad. 2 Senator Janina Fetlińska, która zwróciła się do przewodniczącego komisji z pytaniem o możliwość zorganizowania w najbliższym czasie posiedzenia dotyczącego sytuacji Polonii niemieckiej.

W odpowiedzi przewodniczący komisji poinformował, że posiedzenie na ten temat, z udziałem konsuli polonijnych oraz przedstawicieli Polonii niemieckiej, zaplanowano na 24 marca br.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingową.

Sporządzono w Biurze Prac Senackich.